
Disposiziuns executivas tar la lescha chantunala da sustegn * (DEtLS)

dals 08-11-2005 (versiun dals 01-05-2015)

sa basond sin l'art. 45 al. 1 da la constituziun chantunala¹⁾ e sin l'art. 18 da la lescha chantunala da sustegn²⁾

relaschadas da la regenza ils 8 da november 2005

Art. 1 Princip

¹ Per calcular il sustegn da la vischnanca cumpetenta en il senn da l'artitgel 2 da la lescha èn decisivas las directives da la conferenza svizra da l'agid social per la concepziun e per la calculaziun da l'agid social che dateschan da l'avrigl 2005 inclusiv il chapitel "agids pratics" cun concretisaziuns e restricziuns qua sutvart.

Art. 2 Bains necessaris per viver relevants per il sustegn

¹ Per calcular ils bains necessaris per viver ch'èn decisivs per determinar il sustegn ston vegnir integrads ils suandants custs:

- a) basegn fundamental;
- b) custs d'abitaziun;
- c) custs per il provediment medicinal da basa;
- d) eventualas expensas spezialas chaschunadas d'ina malsogna u d'in impediment;
- e) custs per l'assistenza d'uffants ordaifer la famiglia;
- f) pretsch dals custs da salari;
- g) custs per frequentar scolas, curs, scolaziuns, perfecziunaments e furmaziuns supplementaras renconuschids da la vischnanca cumpetenta plus ils custs per l'alloschi e per la dunsena en cas ch'ina dimora ordaifer è necessaria;
- h) custs per participar a mesiras d'integraziun.

Art. 3 * Basegn fundamental

¹ Il basegn fundamental per l'existenza importa en cas da:

¹⁾ DG [110.100](#)

²⁾ DG [546.250](#)

* tabellas da las modificaziuns a la fin dal relasch

Grondezza da la chasada	pauschala per mais
1 persuna	fr. 986.–
2 persunas	fr. 1509.–
3 persunas	fr. 1834.–
4 persunas	fr. 2110.–
per mintga ulteriura persuna	fr. 276.–

Art. 4 Import d'entrada liber da taglia

¹ Sch'i vegn cumenzada u pratigada in'activitad da gudogn u sche la dimensiun da l'activitad da gudogn vegn engrondida durant il sustegn, na sto l'entrada obtegnida or da l'activitad da gudogn betg vegnir quintada, e quai sco suonda: *

Prestaziun da lavur	import che na vegn betg quintà
10% – 19%	fr. 100.–
20% – 39%	fr. 200.–
40% – 59%	fr. 300.–
60% – 79%	fr. 400.–
80% e dapli	fr. 500.–

² Per calcular il basegn da sustegn da las entradas da gudogn sto l'import d'entrada liber da taglia vegnir deduci vinavant anc sis mais suenter che la persuna sustegnida po atgnamain procurar suffizientamain ord agens meds per sia existenza e per quella da ses confamgliars.

Art. 5 Import da facultad liber da taglia

¹ Ils suandants imports da facultad libers da taglia na ston betg vegnir imputads per determinar il basegn da sustegn ed il sustegn sco tal:

- a) persunas singulas fr. 4000.–
- b) conjugals fr. 8000.–
- c) uffants minorens fr. 2000.–
- d) maximalmain per famiglia fr. 10 000.–

² Il mobigliar ed ils effects persunals na ston betg vegnir integrads en la calculaziun da la facultad.

Art. 6 Supplement d'integraziun

¹ A persunas senza activitad da gudogn sto vegnir pajà in supplement d'integraziun sco suonda:

- a) sch'ellas sa participeschon ad in program d'occupaziun, d'engaschament u da scolaziun, da perfecziunament e da furmaziun supplementara renconuschì da la vischnanca:
 - 1. 150 francs per mais tar ina dimensiun da tschintg mezs dis per emna;
 - 2. 300 francs per mais tar ina dimensiun da tschintg dis per emna;
- b) * sch'ellas exequeschon cumprovadain in la lavur d'utilitad publica attribuida u renconuschida da la vischnanca cumpetenta:
 - 1. 100 francs en cas d'ina activitad da 20 fin 40 uras per mais;
 - 2. 200 francs en cas d'ina activitad da 41 fin 70 uras per mais;
 - 3. 300 francs en cas d'ina activitad da passa 70 uras per mais.

² A persunas, a las qualas la vischnanca cumpetenta na po betg offerir ina purschida d'integraziun che correspunda a lur capacitads fisicas e psichicas, malgrà ch'ellas fissan cumprovadain prontas da prestar il servetsch, sto vegnir pajà in supplement d'integraziun da 100 francs per mais.

³ A persunas ch'educheschon sulettas sto vegnir pajada ina contribuziun d'integraziun da 200 francs per mais, e quai fin che l'uffant il pli giuven ha accumples ses terz onn da vegliadetgna. *

Art. 7 Limita superiura per ils imports d'entrada libers da taglia e per ils supplements d'integraziun

¹ La limita superiura per ils imports d'entrada libers da taglia e per ils supplements d'integraziun importa totalmain 650 francs per chasada e per mais.

Art. 8 Tschains da locaziun

¹ Per calcular ils baints necessaris per viver sto vegnir integrà il tschains da locaziun d'usit local d'ina abitaziun favuraivla en la grondezza correspondent da la chasada plus ils custs accessoris. Custs d'abitaziun memia auts ston vegnir surpigliads mo fin al proxim termin da desditga, maximalmain dentant durant sis mais.

Art. 9 Assicuranzas supplementaras

¹ Las premias d'assicuranzas supplementaras ston per regla vegnir resguardadas mo fin al proxim termin da desditga pussaivel. En quest connex sto vegnir deducida ina resalva persunala da fin 30 francs per mais.

Art. 9a * Vehichel a motor

¹ A tgi ch'è proprietari d'in vehichel a motor, senza esser dependent da quel per motivs professiunals u da sanadad, vegn mess a quint la valur da facultad che surpassa l'import da facultad liber da taglia. *

² Tgi che fa regularmain diever d'in vehichel a motor, senza esser dependent da quel per motivs professiunals u da sanadad, sto cumprovar ch'el na dispona betg d'ina entrada u da facultad supplementara e ch'il sustegn na vegn betg utilisà per in auter intent che quel previs. Sche quai na po betg vegnir cumprovà, vegn il budget calculà da nov u veggian relaschadas cundiziuns per l'utilisaziun dal vehichel a motor. *

Art. 10 Giuvenils e persunas giuvnas creschidas

¹ Per calcular il dretg da sustegn da giuvenils e da persunas giuvnas creschidas fin il 25avel onn da vegliadetgna èn decisivs las relaziuns finanzialas dals geniturs ed ils bains necessaris per viver da la chasada dals geniturs. En la calculaziun dals bains necessaris per viver dals geniturs na ston vegnir integrads – cun excepziun dals cas menziunads en l'artitgel 2 litera g e h – nagins custs d'abitaziun separads per giuvenils e per persunas giuvnas creschidas.

² Giuvenils e persunas giuvnas creschidas han in dretg da sustegn independent, sch'els èn maridads u sch'igl è per els insupportabel d'abitar en la chasada dals geniturs. Per calcular il dretg da sustegn da giuvenils e da persunas giuvnas creschidas cun in dretg da sustegn independent, ston vegnir applitgads ils custs effectivs, maximalmain dentant las tariffas per ina chasada da duas persunas convertidas sin ina persuna singula.

³ La vischnanca competente po anticipar las prestaziuns dals geniturs e da parents cun obligaziun da mantegniment che refuseschan d'ademplir lur obligaziuns.

Art. 10a * Persunas en ina procedura d'asil e persunas ad-messas provisoricamain

¹ A persunas che sa chattan en ina procedura d'asil sco er a persunas admessas provisoricamain paja l'uffizi da migraziun e da dretg civil las prestaziuns da sustegn ch'èn necessarias. I vegn concedida maximalmain la pauschala d'agid social che la confederaziun paja als chantuns. *

² Persunas ch'èn admessas provisoricamain e che sa trategnan dapi passa 7 onns en Svizra dapi lur entrada en Svizra, ston vegnir sustegnidas da la vischnanca competente tenor ils medems princips sco quels che la confederaziun applitgescha per requirentas e per requirents d'asil. *

Art. 10b * Persunas cun ina dumonda d'asil refusada *

¹ A persunas, da las qualas la dumonda d'asil è vegnida refusada cun vigur legala, paja l'uffizi da migraziun e da dretg civil mo l'agid d'urgenza minimal tenor l'artitgel 12 da la costituziun federala. *

² L'agid d'urgenza vegn pajà en il rom da la structura d'agid d'urgenza che vegn messa a disposiziun dal chantun; el cumpiglia in tetg, nutriment, ed – en cas da basegn – provediment medicinal urgent e sustegn persunal elementar.

³ Sur quai ora n'exista nagin dretg sin prestaziuns da sustegn tenor questas disposiziuns executivas.

Art. 10c * Persunas cun permissiun da dimora curta

¹ Persunas che han ina permissiun da dimora curta survegnan da la vischnanca exclusivamain l'agid d'urgenza tenor l'artitgel 12 da la constituziun federala. Ultra da quai n'exista nagin dretg da survegnir agid social.

² Sch'il viadi da return è pussaivel ord vista medicinala, sa restrenscha l'agid d'urgenza al sustegn tar il return en il stadi da domicil, da segiurn u d'origin.

³ Questa disposiziun vala er per persunas che tschertgan lavur tenor l'artitgel 2 alinea 1 agiunta I tar la cunvegna dals 21 da zercladur 1999 tranter la confederaziun svizra e la communatad europeica cun ses stadis commembers davart la libra circulaziun da persunas³⁾ e tenor l'artitgel 2 alinea 1 agiunta K supplement 1 tar la convenziun dals 4 da schaner 1960 per la fundaziun da l'associaziun europeica da commerzi liber⁴⁾.

Art. 11 Reducziun da prestaziuns da sustegn

¹ Il basegn fundamental per l'existenza sto vegnir reduci da la vischnanca cumpetenta durant maximalmain dudesch mais, e quai per tschintg fin 15 pertschient:

- a) * en cas da stentas d'integraziun insuffizientas, en spezial, sch'ina persuna n'è betg pronta da prestar ina lavur ch'è vegnida attribuida ad ella da la vischnanca e che correspunda a sias capacitads fisicas e psichicas u sch'ella n'è betg pronta da sa participar ad in program d'occupaziun, d'engaschament u ad in program da scolaziun, da perfecziunament e da furnaziun supplementara ch'è vegnì ordinà da la vischnanca;
- b) en cas da greva violaziun da las obligaziuns;
- c) en cas d'abus da dretg.

Art. 12 Obligaziun d'annunzia dals servetschs socials

¹ Ils servetschs socials èn obligads d'annunziar directamain a la vischnanca cumpetenta las infurmaziuns che pudessan chaschunar ina reducziun da la contribuziun da sustegn da las persunas sustegnidas.

Art. 13 Entrada en vigur

¹ Questas disposiziuns executivas entran en vigur il 1. da schaner 2006.

² Ils cas da sustegn pendants ston vegnir liquidads tenor questas disposiziuns executivas a partir dal 1. da mars 2006.

³⁾ CS [0.142.112.681](#)

⁴⁾ CS [0.632.31](#)

Tabella da las modificaziuns - tenor conclus

Conclus	Entrada en vigor	Element	Modificaziun	Publicaziun en la CUL
08-11-2005	01-01-2006	relasch	emprima versiun	-
12-12-2006	01-01-2007	Art. 4 al. 1	midada	-
12-12-2006	01-01-2007	Art. 6 al. 1, b)	midada	-
12-12-2006	01-01-2007	Art. 6 al. 3	midada	-
12-12-2006	01-01-2007	Art. 10b	integraziun	-
12-12-2006	01-01-2007	Art. 11 al. 1, a)	midada	-
11-12-2007	01-01-2008	Art. 10a	revisiun totala	-
11-12-2007	01-01-2008	Art. 10a al. 2	integraziun	-
11-12-2007	01-01-2008	Art. 10b	midada dal titel	-
24-01-2012	01-02-2012	Art. 9a	integraziun	-
25-09-2012	01-11-2012	Art. 10a al. 1	midada	-
25-09-2012	01-11-2012	Art. 10b al. 1	midada	-
06-11-2012	01-01-2013	Art. 3	revisiun totala	-
18-06-2013	01-08-2013	Art. 9a al. 1	midada	-
18-06-2013	01-08-2013	Art. 9a al. 2	integraziun	-
14-04-2015	01-05-2015	titel dal relasch	midada	2015-016
14-04-2015	01-05-2015	Art. 10c	integraziun	2015-016

Tabella da las modificaziuns - tenor element

Element	Conclus	Entrada en vigor	Modificaziun	Publicaziun en la CUL
relasch	08-11-2005	01-01-2006	emprima versiun	-
titel dal relasch	14-04-2015	01-05-2015	midada	2015-016
Art. 3	06-11-2012	01-01-2013	revisiun totala	-
Art. 4 al. 1	12-12-2006	01-01-2007	midada	-
Art. 6 al. 1, b)	12-12-2006	01-01-2007	midada	-
Art. 6 al. 3	12-12-2006	01-01-2007	midada	-
Art. 9a	24-01-2012	01-02-2012	integraziun	-
Art. 9a al. 1	18-06-2013	01-08-2013	midada	-
Art. 9a al. 2	18-06-2013	01-08-2013	integraziun	-
Art. 10a	11-12-2007	01-01-2008	revisiun totala	-
Art. 10a al. 1	25-09-2012	01-11-2012	midada	-
Art. 10a al. 2	11-12-2007	01-01-2008	integraziun	-
Art. 10b	12-12-2006	01-01-2007	integraziun	-
Art. 10b	11-12-2007	01-01-2008	midada dal titel	-
Art. 10b al. 1	25-09-2012	01-11-2012	midada	-
Art. 10c	14-04-2015	01-05-2015	integraziun	2015-016
Art. 11 al. 1, a)	12-12-2006	01-01-2007	midada	-